

Emergència sanitària

Els casos de grip van encobrir l'arribada del virus a la Península

Els experts en confirmen la presència molt abans de la detecció del primer cas

JOSEP FITA
LAURA ARAGÓ
Barcelona

El primer cas positiu per coronavirus a Espanya es va detectar el 31 de gener a La Gomera. Aleshores el virus, que es va originar a la població xinesa de Wuhan, acumulava oficialment 259 morts i 11.000 contagis arreu del món. Va ser un turista alemany qui va donar positiu a les Canàries. No va ser fins gairebé un mes després, el 25 de febrer, quan es va detectar el primer cas a la Península. Va ser a Barcelona, i també va ser importat: una dona de nacionalitat italiana, resident a la capital catalana, que havia

El primer positiu es va detectar el 25 de febrer, però els experts creuen que ja hi va haver contagis 20 dies abans

estat al nord d'Itàlia pocs dies abans.

De totes maneres, ara un estudi que s'està a punt de publicar a la revista científica *BMJ Open* assegura que el coronavirus ja era present a la Península, com a mínim, des del 4 de febrer, o sigui, uns 20 dies abans de la detecció oficial del primer cas.

Investigadors de la Universitat d'Oxford, liderats per Daniel Prieto-Alhambra, professor de farmacoeconomia d'aquesta institució, en col·laboració amb l'Institut Català de la Salut i la Fundació Idiap Jordi Gol, han

arribat a aquesta conclusió després de comparar la corba de casos de malalts per grip d'aquest any amb registres de la dècada anterior.

Analisant les dades de sis milions de catalans, han identificat un excés de casos aquest hivern, i han conclòs que entre 1.800 i 14.000, especialment en la franja d'edat dels 15 als 64 anys, podrien correspondre realment a la Covid-19. "La grip va emascarar l'arribada del virus a la Península", afirma l'investigador Prieto-Alhambra.

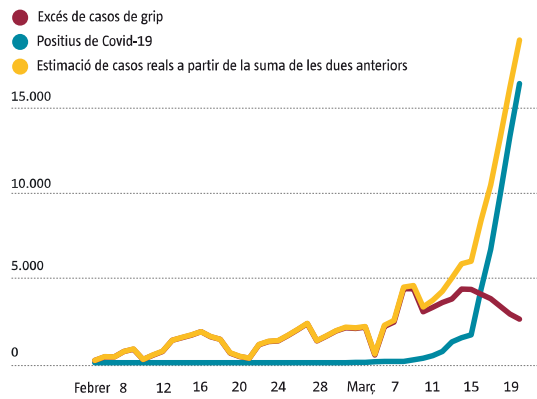
Cal subratllar que aquesta estimació no inclou els casos de persones asimptomàtiques que, per la seva condició, no van anar a cap centre sanitari, de manera que la xifra encara podria ser més alta.

"Detectem que la corba comença a desviar el 4 de febrer", explica aquest investigador, malgrat que no descarta que el virus ja fos present a la Península al gener. "El primer cas reportat al món per l'OMS va ser el 31 de desembre del 2019 a la Xina. Tenint en compte que hi ha un període d'incubació d'entre tres i deu dies de mitjana, podria ser que hi hagués hagut algun cas a la Península al gener, un mes en què arribaven vols de la Xina diàriament i sense restriccions".

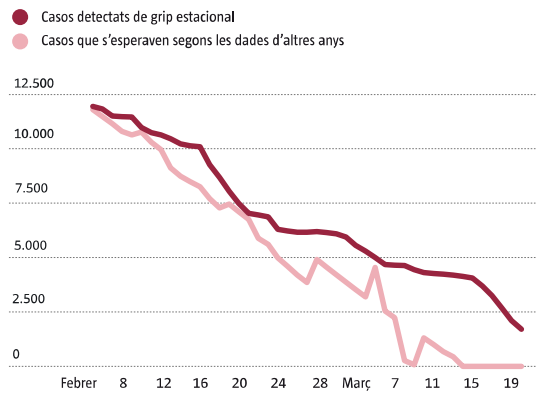
Una de les dades que els va fer sospitar va ser la presència de positius al país veí, França. "Era molt estrany que a Catalunya no es detectés el primer fins al 25 de febrer, quan a França ja feia un mes que en tenien alguns i molts camions travessen la frontera diàriament". El primer positiu al país gal, que suposaria també el

La grip i la Covid-19 a Catalunya

El virus s'hauria detectat a començaments de febrer a la Península si l'excés de casos de grip s'hagués identificat com a Covid-19

L'excés de casos de grip comuna els dies previs a la pandèmia prova que la Covid-19 va arribar a la Península un mes abans que es detectés

FONTS: Sisapi i Institut Català de la Salut

LA VANGUARDIA

PIERRE-PHILIPPE MARCOU / AFP

UCI de l'hospital Príncep de Astúries d'Alcalá de Henares

primer a Europa, es va detectar el 25 de gener.

Amb les xifres d'aquest estudi a la mà, es pot deduir que la fase de contenció de l'epidèmia a Espanya estava destinada a naufragar. "Va ser un fracàs immediat", afirma Prieto-Alhambra.

Aquest investigador subratlla que "des del principi països com Corea del Sud, Hong Kong, Taiwan o el Japó van imposar restriccions, van adoptar mesures de protecció, com utilitzar mascaretes, i per això van controlar el virus": "Però no a Espanya, i en general a tot Europa i els EUA", assevera.

Lamenta que encara no hi hagi dades a Espanya "sobre quin percentatge de la població que ha passat la malaltia és asimptomàtica", i reclama que es faci una investigació immediatament.

"No s'entén que encara no s'hagi fet un estudi de prevalença de la Covid-19", lamenta Prieto-Alhambra

"Tots els epidemiòlegs ens posem les mans al cap pel fet que encara no s'hagi fet. Ja hauríem de tenir aquestes dades, sobretot quan s'està plantejant un desconfiament de la ciutadania".

En aquest sentit, manifesta que s'hauria d'haver fet "un estudi de prevalença poblacional en què s'haguessin triat 10.000 persones a l'atzar per fer-los un test i mirar quin percentatge havien tingut el virus i quin percentatge havia tingut símptomes o havia estat ingressada". "És l'única manera de saber quanta gent és susceptible d'infectar-se encara", diu.

I afegeix: "Si tries 10.000 persones, els fas el test i un 95% donen positiu, ja pots desconfinar la població sense preocupacions. Però si només surten un 5% de positius, llavors hauràs d'anar molt a poc a poc".

Identifica, però, alguna dada positiva de les conclusions de l'estudi. I és que, si com apunta, hi va haver molts casos que no es van detectar d'entrada, això voldria dir que el nivell d'immunitat de la població podria ser més alt del que s'esperaria. "Efectivament, és factible pensar-ho", afegeix.

LA CONSULTA

Els herois silenciosos

Sempre hi ha herois silenciosos, afortunadament. I aquests són els que guanyen la guerra.

Des de l'inici de la crisi molts ciutadans sortim als balcons a aplaudir els i les professionals de la medicina i la infermeria que estan lluitant contra l'epidèmia del coronavirus, que tensa el nostre sistema sanitari i la nostra societat.

I els aplaudim com el que realment són: herois. Un heroi és una persona que es distingeix per haver dut a terme una gesta extraordinària, especialment si requereix molt de valor. Les dues circumstàncies es donen en la lluita contra el coronavirus en

els nostres professionals sanitaris: la situació és extraordinària i requereix molt de valor en el dia a dia.

I gràcies a ells estem guanyant aquesta guerra... Però també gràcies a altres herois. Aquests altres herois són els professionals que tenen cura de les persones ingressades a les residències de gent gran. Són herois per la situació extraordinària que han d'afrontar, i pel seu valor. I de manera silenciosa estan ajudant els nostres avis més vulnerables a mantenir la dignitat com a persones, que, per a ells, vol dir coses molt senzilles, com ara arreglar-se, vestir-se i relacionar-se dignament amb altres persones.

I sentir-se ben tractats i acompanyats. I els ajuden a sentir-se respectats i cuidats. Els mostren empatia i afecte. Els ajuden a sentir-se persones.

Fins i tot ara, que aquesta epidèmia terrible els ha privat de la visita dels seus éssers estimats, de la possibilitat de sortir a l'exterior i de reunir-se en grups fins i tot a la seva pròpia residència, els continuen cuidant i fent sentir-se part de la nostra societat. Els fan sentir persones valuoses.

Aquests herois silenciosos arriben a la seva pròpia integritat, perquè per cuidar aquestes persones dependents han de tocar-los i ser molt a prop d'ells. No poden mantenir aquesta distància

de seguretat d'un metre que ens aconsellen les autoritats. A un metre es pot fer cua davant d'un supermercat, però no es poden cuidar persones dependents.

I ho fan malgrat el que poden pensar molts ciutadans sobre el tracte que s'està donant a la gent gran ingressada en residències. Malgrat que molts els veuen

De manera silenciosa estan ajudant la nostra gent gran més vulnerable a mantenir la dignitat personal

com a professionals de segona.

Són uns herois perquè la situació és extraordinària i perquè tenen molt de valor. Però també perquè a les persones més necessitades d'atenció de la nostra societat els estan enviant un missatge clar: vosaltres valeu la pena i aquí som. Estigueu tranquils.

Uns herois que també cal visualitzar. I reconèixer.

Avui, quan aplaudim, aguantem un segon més... aguantem l'aplaudiment per a aquests herois.

JOSÉ A. GARCÍA NAVARRO

President de la Societat Espanyola de Geriatria i Gerontologia i director general del Consorci de Salut i Social